

**FİRMALARIN YURT DIŞI KAYNAKLI DÖVİZLERİNİN TÜRK LİRASINA DÖNÜŐMÜNÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA
TEBLİĞ’DE KARŐILAŐTIRMALI DEĐİŐİKLİK TABLOSU**

Eski Uygulama Usul ve Esasları	Yeni Uygulama Usul ve Esasları	Açıklama
<p>AMAÇ VE KAPSAM MADDE 1- 1) Bu Tebliğın amacı, firmaların yurt dışı kaynaklı dövızlerinin Merkez Bankasına satılması ile Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüŐtürölmesi halinde firmalara sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.</p>	<p>AMAÇ VE KAPSAM MADDE 1- 1) Bu Tebliğın amacı, firmaların Merkez Bankasınca belirlenecek yurt dışı kaynaklı dövızlerinin Merkez Bankasına satılması ile Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüŐtürölmesi halinde firmalara sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.</p>	<p>Tebliğın 1.maddesinin 1.fikrasında; firmaların getirecekleri yurt dışı kaynaklı dövızlerin Merkez Bankası tarafından belirleneceği Şeklinde değişikliğe gidilmiştir.</p>

Eski Uygulama Usul ve Esasları	Yeni Uygulama Usul ve Esasları	Açıklama
<p>Tanımlar ve kısaltmalar MADDE 3-d) Yurt dışı kaynaklı döviz: Yabancılara yurt içinde sunulan hizmetler karşılığında kazanılan döviz tutarları da dahil olmak üzere firmaların yurt dışında yerleşiklerden elde ettikleri döviz gelirlerinden ve firmaların yurt dışında bulunan döviz cinsi varlıklarından yurda getirdikleri döviz, ifade eder.</p>	<p>Tanımlar ve kısaltmalar MADDE 3-d) Yurt dışı kaynaklı döviz: Yabancılara yurt içinde sunulan hizmetler karşılığında kazanılan döviz tutarları da dahil olmak üzere firmaların yurt dışında yerleşiklerden elde ettikleri ve kapsamı Merkez Bankasınca belirlenecek döviz gelirlerinden yurda getirdikleri döviz, ifade eder.</p>	<p>Tebliğin 3.maddesinin d fıkrasında; döviz cinsi varlıkları ifadesi kaldırılarak, getirilen dövizin kapsamının Merkez Bankası tarafından belirleneceği şeklinde değişikliğe gidilmiştir.</p>

Eski Uygulama Usul ve Esasları	Yeni Uygulama Usul ve Esasları	Açıklama
<p>Yurt dışı kaynaklı dövizlerin Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesinde döviz dönüşüm desteği sağlanması</p> <p>MADDE 5- (1) Yurda getirilen yurt dışı kaynaklı dövizin en az yüzde 40'ı Merkez Bankasına satıldıktan sonra getirilen dövizin kalan kısmının dönüşüm kuru üzerinden Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesi ve Merkez Bankasınca belirlenecek süre boyunca Merkez Bankasına satılan tutardan daha fazla döviz alımı yapmama taahhüdünde bulunulması şartıyla, taahhüt sahibi firmalara dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2'si kadar döviz dönüşüm desteği sağlanır.</p> <p>(2) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamındaki uygulamalar, bu Tebliğde ve Uygulama Talimatlarında hüküm bulunmayan hallerde, 21/12/2021 tarihli ve 31696 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14) hükümlerine tabidir.</p> <p>(3) Bu madde kapsamında dönüşümü yapılacak döviz cinsleri, açılacak Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarının vadeleri ile diğer usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.</p> <p>(4) Bu madde kapsamında Merkez Bankasının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde komisyon ve/veya masraf ödenebilir.</p> <p>(5) Bu madde kapsamında Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülecek dövizlerin yurt dışı kaynaklı olduğunun tespiti bankaca yapılır.</p>	<p>Yurt dışı kaynaklı dövizlerin Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesinde döviz dönüşüm desteği sağlanması</p> <p>MADDE 5- (1) Yurda getirilen yurt dışı kaynaklı dövizin en az yüzde 40'ı Merkez Bankasına satıldıktan sonra getirilen dövizin kalan kısmının dönüşüm kuru üzerinden Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesi ve Merkez Bankasınca belirlenecek süre boyunca Merkez Bankasına satılan tutardan daha fazla döviz alımı yapmama taahhüdünde bulunulması şartıyla, taahhüt sahibi firmalara dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2'si kadar döviz dönüşüm desteği sağlanır.</p> <p>(2) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamındaki uygulamalar, bu Tebliğde ve Uygulama Talimatlarında hüküm bulunmayan hallerde, 21/12/2021 tarihli ve 31696 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14) hükümlerine tabidir.</p> <p>(3) Bu madde kapsamında dönüşümü yapılacak döviz cinsleri, açılacak Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarının vadeleri ile diğer usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.</p> <p>(4) Bu madde kapsamında Merkez Bankasının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde komisyon ve/veya masraf ödenebilir.</p> <p>(5) Bu madde kapsamında Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülecek dövizlerin yurt dışı kaynaklı olduğunun tespiti bankaca yapılır.</p>	<p>Tebliğin 5 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır. Buna göre, firmaların yurda getirdikleri yurt dışı kaynaklı dövizlerinin en az yüzde 40'ını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na (TCMB) sattıktan sonra, kalan döviz kur korumalı dönüşüm hesabında değerlendirme ve verdikleri taahhüt karşılığında Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2'si kadar döviz dönüşüm desteği alma imkanı kaldırılmıştır. Döviz bozdurma zorunluluğu ise ilgili kanunda yapılan değişiklikle %30'a indirilmiştir.</p>

Eski Uygulama Usul ve Esasları	Yeni Uygulama Usul ve Esasları	Açıklama
<p>Döviz alımı yapmama taahhüdünün yerine getirilmemesi MADDE 6- (1) Bu Tebliğ kapsamında firmalarca verilen döviz alımı yapılmaması taahhüdünün yerine getirilmemesi halinde döviz dönüşümü desteği tutarları ilgili dönem boyunca oluşan pozitif kur farkı eklenerek ve döviz dönüşümü desteğinin ödenme tarihinden taahhüdün yerine getirilmediğinin tespiti tarihine kadar geçen süre için tespit tarihinde geçerli olan Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranı üzerinden hesaplanacak faizi ile birlikte bankalarca tahsil edilerek Merkez Bankasına aktarılır. Taahhüdünü yerine getirmeyen firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri, taahhüdün yerine getirilmediğinin tespit edildiği tarihten itibaren bir yıl süreyle kabul edilmez.</p>	<p>Döviz alımı yapmama taahhüdünün yerine getirilmemesi MADDE 6- (1) Bu Tebliğ kapsamında firmalarca verilen döviz alımı yapılmaması taahhüdünün yerine getirilmemesi, döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlanıldığıнын veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun tespiti halinde döviz dönüşümü desteği tutarları ilgili dönem boyunca oluşan pozitif kur farkı eklenerek ve döviz dönüşümü desteğinin ödenme tarihinden taahhüdün yerine getirilmediğinin, usulsüz işlem yapıldığıнын veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun tespiti tarihine kadar geçen süre için tespit tarihinde geçerli olan Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranı üzerinden hesaplanacak faizi ile birlikte bankalarca tahsil edilerek Merkez Bankasına aktarılır.”</p>	<p>Tebliğin 6.maddesinin 1. Fıkrasında yapılan değişiklikle; döviz alımı yapmama taahhüdünün ihlali ve usulsüz işlem yapılması durumunda alınacak yaptırımlar ve bu yaptırımların ne kadar süreyle geçerli olacağı yeniden belirlenmiştir.</p> <p>Buna göre; Döviz alımı yapılmaması taahhüdünü yerine getirmeyen firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri ile bu Tebliğ kapsamındaki destek ödemesi talepleri yaptırım tutarının ödendiği tarihe kadar kabul edilmeyecektir.</p>

Eski Uygulama Usul ve Esasları	Yeni Uygulama Usul ve Esasları	Açıklama
<p>Döviz alımı yapmama taahhüdünün yerine getirilmemesi MADDE 6-</p>	<p>Döviz alımı yapmama taahhüdünün yerine getirilmemesi MADDE 6- (5) Döviz alımı yapılmaması taahhüdünü yerine getirmeyen firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri ile bu Tebliğ kapsamındaki destek ödemesi talepleri bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen yaptırım tutarının ödendiği tarihe kadar kabul edilmez. Döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlanan veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunan firmalar döviz dönüşüm desteğinden yararlandırılmaz ve bu firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri 3 yıl süre ile kabul edilmez.</p> <p>(6) Döviz dönüşüm desteği ödemesine aracılık eden ancak Merkez Bankasınca belirlenecek kontrol yükümlülüklerini yerine getirmeyen bankalar bu maddenin birinci fıkrasında düzenlenen yaptırım tutarının Merkez Bankasına ödenmesinden sorumludur.”</p>	<p>Döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlanan veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunan firmalar döviz dönüşüm desteğinden yararlandırılmayacaktır ve bu firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri 3 yıl süre ile kabul edilmeyecektir. Döviz dönüşüm desteği ödemesine aracılık eden ancak Merkez Bankasınca belirlenecek kontrol yükümlülüklerini yerine getirmeyen bankalar yaptırım tutarının Merkez Bankasına ödenmesinden sorumlu olacaklardır.</p>